A°. 1837. N. 49.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 24 APRIL.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 23sten April.

Met genoegen vernemt men twee nieuwe bewijzen van achting, door het buitenland gegeven aan verdienstelijke mannen onder onze land- en stadgenooten. De Heer C. J. TEMMINCK, *Directeur van 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie* binnen deze stad, is vereerd met het Honoriare Lidmaatschap van *the Royal Medical and Chirurgical Society of London*; terwijl de Hoogleeraar J. VAN DER HOEVEN benoemd is tot Correspondeerend Lid der *Académie Royale de Médecine* te Parijs.

— Men schrijft uit 's Gravenhage van den 22 April:

Naar men vernoemt zal Z. M. de Koning zich tegen de helft der volgende maand naar het Loo begeven, terwijl H. M. de Koningin alsdan naar Berlijn vertrekken zal.

— Gisteren heeft Z. K. H. de Prins *van Oranje* een uitstapje naar Soestdijk gedaan, van waar Hoogstdezelve bereids in deze Residentie is teruggekeerd.

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd den heer *P. F. Fleeth*, beeldhouwer bij de marine, te Vlissingen, tot broeder der Orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen.

— Men verwacht in de aanstaande week, bij de Tweede Kamer, het verslag der centrale afdeeling nopens het ontwerp betrekkelijk de bankbreuk, terwijl ook de andere, nopens het wetboek van burgerlijke regtsvordering aanhangige ontwerpen van wet, onmiddelijk het onderwerp van de beraadslagingen der Kamer zullen uitmaken.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich in de laatste dagen bezig gehouden met het onderzoek van de verschillende, bij haar aanhangige ontwerpen van wet, betrekkelijk de nieuwe Nederlandsche wetgeving. Naar het zich laat aanzien, zullen dezelve spoedig bij de Kamers behandeld en afgewerkt worden.

— In de voorgedragene wijzigingen in het derde boek van het wetboek van burgerlijke regtsvordering, wordt, onder anderen, gezegd dat bij de elfde afdeeling van den zesden titel, een buitengewoon regtsmiddel wordt voorgesteld, hetwelk in het tiedendaagsche Fransche regt onbekend is, doch vroeger onder den naam van *enquête affective* in gebruik was, en dat nog thans in sommige Duitsche wetgevingen is opgenomen, terwijl voorheen hier te lande onder den naam van *enquête valetudinar* of *ad perpetuam rei memoriam* een dergelijk middel bekend is geweest, hoezeer aanmerkelijk verschillende, en wat de strekking, en vooral wat de daaraan toegekende kracht betreft, van dat, hetwelk men hier voorstelt, en hetwelk meer overeenstemming is met de aangenomen beginselen en wijze van regtspleging. Het kan in vele gevallen van groot belang zijn, dat men in de gelegenheid zij om daadzaken, welke door getuigen kunnen worden bewezen, op eene wettige wijze te constateren, ook dan, wanneer er geen regtsgeding aanhangig is, waarin het bewijs van die daadzaken dadelijk te pas kan komen, maar opdat, bij een eventueel op te komen regtsgeding, een bewijs omtrent zijnen of het bestaan dier daadzaken, welke nu door nog levende en regenwoordig zijnde personen kunnen worden verklaard, terwijl later, wanneer dit bewijs in regten zou moeten worden geleverd, die personen reeds overleden of aanwezig zouden kunnen zijn. Men heeft gemeend, dat in dusdanige gevallen, waarin er gevaar bestaat, dat het middel van bewijs door getuigen zou kunnen verloren gaan, aan diegenen, die belang kunnen hebben, om zekere daadzaken geregtelijk te doen constateren, hiertoe de gelegenheid moest worden gegeven, opdat zij door den tijd niet van alle bewijs dier daadzaken zouden worden verstoken. Men heeft geoordeeld, ook eenige bepalingen omtrent zoodanige enquête buiten proces-verbaal zeer voorzichtelijk moesten worden gesteld voor onze Natie, bij welke, als zeevarend volk, een voorloopig getuigen-verhoor niet zeldzaam te pas zal kunnen komen, wanneer de personen, die omtrent de daadzaken, welke men geconstateerd wil hebben, verklaringen kunnen afleggen, naar onze Overzeesche bezittingen vertrekken, of andere groote zeereizen aanvangen, als waardoor men buiten de mogelijkheid zou worden gesteld, om dezelve juist op het oogenblik, dat het noodig zou zijn, als getuigen te hooren.

Nopens den gewijzigden titel, betrekkelijk den staat van kennelijke onvermogens eens schuldenaars, wordt in de memorie tot toelichting van denzelven, onder anderen, gezegd, dat bij de vroegere beraadslagingen over denzelven titel, het geheele stelsel, waarop dezelve berust, door sommige leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is bestreden, doch de meerderheid echter met de Regering begrepen heeft, dat, zonder die bepalingen, in dit wetgeving eene gaping zou bestaan, die tot groote ongelegenheden aanleiding zou geven, gelijk dan ook het gemis van dezelve in het nog bestaande Fransche regt dit proefondervindelijk heeft geleerd, vooral ten aanzien van den boerenstand. Men houdt het dus nog voor onvermijdelijk, dat in het wetboek van burgerlijk regtsvordering de onderwerpelijke titel aanwezig blijve, zoo wel uit hoofde van gemelde wetsbepalingen, als uit hoofde van de noodzakelijkheid, om de wijze te regelen, op welke de schuldeischers hunne gemeenschappelijk pand, de goederen van hunnen schuldenaar, zullen beheeren, en te werk zullen gaan in het uitoefenen zijner regten jegens anderen. Intusschen vertrouwt men, bij de herziening van dezen titel, vele bezwaren, die aan denzelven konden worden toegeworpen, te hebben uit den weg geruimd, vooral door de gevallen te beperken, waarin een schuldenaar in staat van kennelijk onvermogen kan worden verklaard, en men heeft daartoe den titel geheel in verband gebragt met de nu aangenomen wettelijke bepalingen omtrent de faillissementen, waartoe men zich in dezen titel, als handelende over een burgerlijk failliesment, grootendeels moet refereren.

Bij de behandeling der aan de Tweede Kamer voorgedragene wijzigingen in het eerste boek van het wetboek van burgerlijke regtsvordering, is, van sommigen wege, op de gemaakte bedenking, wegens het gebruik van Procureurs, welke thans, immers bij de regtbanken, als onnoodig, kostbaar en nadeelig voor de regts-studie beschouwd, geantwoord geworden, dat het bestaan van Procureurs reeds bij de wet op de organisatie der regterlijke magt en andere aangenomene wetten uitgemaakt is, zoodat daarop thans niet schijnt te kunnen worden teruggekomen. Wat nu met dezer instelling beoogt, zoo meent men, dat de ondervinding een volle tijd heeft aangetoond van een beperkt getal Procureurs. Door het aanwezen van een bepaald getal van die ministeriele ambtenaren, wordt de zoo noodzakelijke inzage en discipline over de regtbanken, ten aanzien van het voeren der processen verzekerd, terwijl de geheele surveillance der regtbanken, vooral in groote steden en arrondissementen, geheel vervallen zou, wanneer het aan iedere gegradueerde kon vrijstaan, de Procureurs-praktijk uit te oefenen, indien een onbeperkt getal practizijns bij de regtbanken werd toegelaten, zou het te voorzien zijn, dat de processen zeer konden vermenigvuldigen, en dat de ingezetenen door de menigvuldige practizijns, welke daarin een middel van bestaan kunnen vinden, tot het aanleggen en voeren van procedures zouden worden verleid. Juist de faculteit, welke thans in handelszaken te geven, om zonder Procureur te procederen, heeft het nadeelige eener zoo gelukkende bepaling doen inzien, alzoo het genoegzaam te ontkennen is, dat de andere practische kennis van velen, waaraan thans handels-lieden toevertrouwen, te zijn te achten, dat zoo vele dier zaken onbekwaamelijk worden aangelegd, tot werkelijk nadeel der partijen. Alleen de ondervinding, niet enkel de studie, kan hiertoe de noodige bekwaamheid geven, en dit is de reden, waarom jonge gegradueerden nog niet altijd hiertoe genoegzaam in staat kunnen worden gerekend. Daarenboven is het volstrekt noodzakelijk, dat er altijd bij iedere regtbank een genoegzaam getal practizijns aanwezig zij, om de verschillende partijen te kunnen bedienen, en wanneer men het uitoefenen der Procureurs-praktijk geheel aan de willekeur der gegradueerden wilde overlaten, zou het in kleine steden ligtelijk kunnen gebeuren, dat het vereischte getal van practizijns, tot de voortzetting van een ingewikkeld en omslagtig proces, niet te vinden was. De vrees voor groote vermeerdering van kosten werd voor overdreven gehouden, daar toch de werkzaamheden gesalarieerd moeten worden, wie dezelve ook verrigt, en de Advokaten, aan welke men deze handelingen zou willen toevertrouwen, daarvoor gewis niet minder in rekening zullen brengen dan een Procureur zou hebben gedaan. Op de vraag, of regters ook scheidslieden mogten zijn, heeft men gemeend, dat deze vraag ontkennend moest worden beantwoord.

— Uit Amsterdam meldt men van den 20 April:

Wij vernemen, dat dezer dagen is opengesteld de spaarbank en kas, bestemd tot het verleenen van voorschotten aan ambtenaren en gepensioneerden, opgerigt door het departement Zutphen, der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, en goedgekeurd bij besluit van Z. M., van den 10 December 1836, N°. 5:

Als Commissarissen de heeren: Mr. *L. A. J. W.* Baron *Sloet*, Advocaat en Procureur; *L. Blinkhorst*, koopman; *H. D. Tjeenk Willink*, fabrikant; jonkh. *Mr. W. L. F. C. van Rappard*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; Mr. *F. S. Q. van Naert*, Sub-Officier bij de Regtbank.

En als Beoordeelaars de heeren: *F. J. & F. O. van 's Gravesande.*

— Uit Rotterdam meldt men van den 19 April:

Den 19den dezer vierde het Teekengenootschap, onder de spreuk: *Hier door tot Hooger*, derzelfs jaarlijksche algemeene vergadering ter prijsuitdeeling, in het gebouw der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*.

De heer *J. van Hardewijk Jr.*, Secretaris des genootschaps, opende de vergadering met eene redevoering *over de verpligtingen, aan den Beeldenden Kunstenaar, als werkzaam Lid der Maatschappij, verschuldigd.*

Hierna droeg de heer *E. C. A. Sandfort*, Med. Doctor, als Commissaris uits gemeenschaps, het verslag van den staat en de werkzaamheden van hetzelve aan. Uit dezen zoowel, als uit de almede gehouden inzage der boeken, bleek de gestadige vooruitgang dezer inrigting, zoowel in het vermeerderd getal leden, als in de uitbreiding der weldaanheden; wachtende het bestuur ook een gewenschten uitslag op de uitgeschreven prijsvraag, waarop de stukken, vóór of uiterlijk den laatsten Julij aanstaanden, moeten worden ingezonden. Verder werd in hetzelve kennis gegeven van de vereeniging, die met het schilderkundig genootschap, hier ter stede gevestigd, op handen was, en waartoe reeds door Commissien, uit de genootschappen *Hierdoor tot Hooger* en *Ars Sacrum*, de grondslagen gelegd waren; door welke vereeniging zich de gunstigste uitzigten voor de beoefening en aanmoediging der kunst in deze stad openden.

Vervolgens werden, door den redenaar de leerlingen bekroond, die in de onderscheiden vakken den eereprys behaald hadden.

— Den 18 April is uit Middelburg naar zee gezeild het schip *de Zeeuw*, kapitein *J. J. ter Haar*, met 214 militairen, waaronder 8 officieren, onder commando van den [illegible] *Ester van Wisselerke*, bestemd naar Oost-Indiën.

— Den 18 April is [illegible] ook te Vlissingen ter reede gehaald Zijner [illegible] korvet *Amphitrite*, Commandant *Tenghergen*.

— Te Luxemburg heeft het Geregtshof zekeren *Heinz* ter dood veroordeeld, die zijne zuster vergiftigd had, door Spaansch groen in brandewijn te mengen.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL den 29 Maart. Voorleden week hebben eenige Britsche officieren, in begeleiding van den heer *Pisani*, de eer gehad, den Sultan de geschenken te overhandigen, welke de Koning van Engeland hiertheen had gezonden. Zij bestaan in eenen prachtigen statie-wagen, een mortier en eenige kanonnen, naar een nieuw monster; een groot aantal Mathematische instrumenten voor de polytechnische school, en eindelijk eene verzameling boeken van krijgskundigen inhoud.

De Sultan heeft over dit nieuwe bewijs van opmerkzaamheid van zijnen hoogen geallieerde zijne levendige erkentelijkheid aan den dag gelegd. Hij heeft zich over het gebruik van verscheidene instrumenten, als ook over dat van het nieuwe geschut omstandig laten onderrigten, en daarbij herhaaldemalen zijne vreugde en bewondering over dezen schoonen arbeid uitgedrukt.

De Gezant van Engeland Lord *Ponsonby* had eenige dagen daarna een gehoor bij den Sultan, om hem den brief, die bij het geschenk was, te overhandigen, bij welke gelegenheid hij de eer had twee Britsche officieren aan Z. H. voor te stellen.

— Volgens berigten uit Smyrna heerschte aldaar nog altijd de pest, zoowel als in omliggende oorden. In Konstantinopel was dezelve veel afgenomen, en men had hoop, dat de ziekte geheel zou ophouden.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van het laatst van Maart, zou Lord *Ponsonby* toen besloten hebben, om die stad niet te verlaten en zelfs na de aankomst van den heer *Vaughan*, den nieuwen Britschen Gezant, daar te blijven. Men wist niet, waaraan dit besluit, hetwelk veel opzien baarde, eigenlijk was toe te schrijven.

EGYPTE den 27 Maart. De laatste berigten uit Cairo, van den 11den dezer vermelden de terugkomst van den onder-Koning uit Opper-Aegypte. *Ibrahim* Pacha had den Vorst *Pukher-Mustau* niet vér onderscheiding behandeld en verscheiden bijeenkomsten met hem gehad. — De Aegyptische vloot, die in het eerstvolgend zeilreis lag, en tegen welker uitloopen de Consuls van

Engeland en Frankrijk bedenkingen geopperd hadden, op grond dat ook hunne Regeringen in dat geval genoodzaakt zouden zijn om een observatie-eskader te onderhouden, schijnt werkelijk in dit jaar niet te zullen uitloopen. *Mehmed-Ali* wacht den uitslag af van de voorstellen, waarmede bij *Sarim-Effendi* bij diens terugkeer naar Konstantinopel heeft belast, en doet alles om langs een vreemdzamen weg eene algeheele toenadering en vaste verbintenis met den Sultan tot stand te brengen. Zijne staatkunde is waarschijnlijk door het gedrag van Engeland en Frankrijk tot het behoudende begrensd teruggekeerd, en zijne stelling op dit oogenblik geheel defensief, waartoe hij overigens misschien ook door den staat van zaken in Arabie en Syrie genoodzaakt wordt.

GRIEKENLAND.

De Parijssche *Moniteur* maakt een besluit van het gemeente-bestuur van Thebe in Griekenland bekend, waarbij, uit aanmerking van de belangrijke diensten, door den bekenden heer *Eynard*, van Geneve, aan de zaak der Grieken bewezen, besloten wordt, dat op het grootste plein in genoemde Grieksche stad, hetwelk reeds in 1833 den naam van *Plein Eynard* gekregen had, een gedenkteeken ter eere van dien Grieken-vriend zal opgerigt worden.

RUSLAND.

Odessa den 28 Maart. Ten gevolge van de grootere uitbreiding onzer betrekkingen met de Noordelijke Europesche havens en van het sedert verleden jaar merkbaar gebrek aan transport-vaartuigen van de zijde van onzen handelsstand, is het aantal der uit het Noorder in onze haven aankomende schepen zeer aangegroeid. Voor twee jaren zag men hier voor het eerst de Pruissische vlag. De Hollanders, Hanoveranen, Deenen en Zweden, wier vlaggen nog voor weinige jaren aan onze bevolking schier onbekend waren, of zich slechts enkele reizen in de Zwarte zee vertoond hadden, brengen ons tegenwoordig allerlei waren, en halen daarvoor onze voortbrengselen. Voor eenige dagen leerden wij door eene fraaije brik, die van Antwerpen kwam, de Mecklenburgsche vlag kennen. Sedert de vaart wederom geopend is, ziet men in onze haven vele Engelsche, alsmede Grieksche en Sardinische schepen.

SPANJE.

Berigten over Parijs van den 20 April.

Berigten uit Madrid van den 10den melden, dat er in de Cortes een gevaarlijke tegenstand tegen het Ministerie bestond. Een voorstel is op het bureau der vergadering nedergelegd, waarbij verklaard word, dat, daar het Ministerie alle zedelijke kracht verloren had, er een nieuw uit de meerderheid der Kamer behoorde verkozen te worden. De wachten waren aan de deur der vergaderzaal verdubbeld, en de *Kapitein-Generaal van Madrid*, *Quiroga*, die anders nooit in de Kamer komt, was er toen tegenwoordig.

— De Generaal *Oraa* zou te Valentia met 600 man ruiterij en 800 ruiters aangekomen zijn, en de Carlisten daarop de omtrekken dier stad verlaten hebben.

— Uit Saragossa word van den 11den gemeld:

Het binnen onze muren aankomen der in paniek schrik gevlugte bewoners van Cuarte-Cadrite en Tena is alhier oorzaak van eene beroering geweest. De Overheden zijn miskend geworden; de macht is vreeselijk geweest. Het gewestvuur der oproermakers heeft onophoudelijk den ingezetenen schrik verwekt. De officieren der nationale garde, verpligt om met de muitelingen te parlementeren, hebben deze laatsten eene voorloopige Junta benoemd: een slagter, een timmerman, een kleermaker, een apotheker, enz., zijn leden der Junta, welke uit 20 personen is zamengesteld en zich permanent heeft verklaard. Er hebben moorden plaats gehad.

— In het Noorden van Spanje worden de oorlogvoerende partijen steeds door het hoogst ongunstige weder tot gedwongen werkeloosheid gedwongen. De gebergten in de Baskische gewesten en Navarre zijn diep met sneeuw bedekt, en het heeft aan de zeekusten zoo hevig gestormd, dat van dertig tot den 19 April geen enkel schip te San-Sebastian heeft kunnen in- of uitloopen. Bij uitzondering zijn miskend geworden; de macht is vreeselijk geweest. Het gewestvuur der oproermakers heeft onophoudelijk den ingezetenen schrik verwekt. De officieren der nationale garde, verpligt om met de muitelingen te parlementeren, hebben deze laatsten eene voorloopige Junta benoemd: een slagter, een timmerman, een kleermaker, een apotheker, enz., zijn leden der Junta, welke uit 20 personen is zamengesteld en zich permanent heeft verklaard. Er hebben moorden plaats gehad.

— In het Noorden van Spanje worden de oorlogvoerende partijen steeds door het hoogst ongunstige weder tot gedwongen werkeloosheid gedwongen. De gebergten in de Baskische gewesten en Navarre zijn diep met sneeuw bedekt, en het heeft aan de zeekusten zoo hevig gestormd, dat van dertig tot den 19 April geen enkel schip te San-Sebastian heeft kunnen in- of uitloopen. Bij uitzondering van eenige dagen, in de dertigste dezer maand, waarvan de dienstijd der nieuwe officieren en manschappen ten einde loopt, huiswaarts te keeren, grendelt een levendig Herstedelijke Bestuur trachtt het geheel verwelken dezer hulptroepen te voorkomen, door nu en dan eene kleine som gelds naar San-Sebastian te zenden en de afbetaling van alle de achterstallen vóór den 10 July te beloven.

— De Studenten op de Hoogeschool te Madrid hebben aangeboden, om de wapenen ter verdediging van het vaderland tegen de Carlisten op te nemen. Men weet het antwoord van de Regering daarop nog niet.

ITALIE.

Palermo den 28 Maart. Alle kenteekenen van den winter, somtijds een herfstachtige lucht, tusschen beide met hevigen storm en dan weder de verfrischende zomerlucht, of de brandende stralen van eene Augustus-zon, zijn de verschijnselen, die men sedert eenigen tijd in onzen atmospheer waarneemt. Deze wisseling van jaargetijden, deze vuurde in de temperatuur, welke heden zeer koud, morgen onverdragelijk heet is, oefent natuurlijk den hadeligsten invloed op het plantenrijk, zoowel als op de gezondheid der menschen.

— Uit Rome meldt men van den 9 April:

Het onlangs door het Ministerie afgevaardigd verbod op het bedelen, is nu door den Gouverneur openlijk bekend gemaakt, en zal den 1sten Mei aanstaande kracht hebben. Wij zullen zien, hoe ver het der Policie gelukken zal, deze wet in hare gansche uitgebreidheid in werking te brengen, waardoor menig arbeidsman van de straat gedreven en tot werken gedwongen zal worden.

DUITSCHLAND.

Berigten uit Weenen van den 12 April melden, dat het gevaar der ziekte van den Aartshertog *Palatin* nog in geenen deele geweken was.

De laatste berigten uit Weenen zijn van den 13den en melden, dat de Aartshertog *Palatin* nog in denzelfden toestand verkeerde, en gedurig hevige aanvallen van koorts heeft.

— Men had aldaar berigten uit Griekenland van Tinos, welke in het algemeen zeer bevredigend waren, en zich in den trant van den nieuwen Minister *Rudhart* uitlieten.

Berlyn den 12 April. De Regering heeft zich in de noodzakelijkheid geneid gezien aan de suiker-hefinrijven den bekwaam en bestaanwijze verbieden, vermits zij reeds op de inkomende regten voor dit product eene vermindering van 50 pCt. genieten, en de maatregel voor de aanzienlijk te kort zoude moeten lijden. Daarentegen is aan iedereen goedbezicht verzonden, zijne eigen voorstellen te vellen. Ten gevolge dezer beschikking hebben eenige landeigenaren besloten op hunne goederen suiker-raffinaderijen aan te leggen.

— Zijne Maj. de Koning van Pruissen heeft eene wet laten bekend maken, volgens welke bepaald wordt, in welke gevallen het aan de soldaten geoorloofd zal zijn, van hunne wapenen gebruik te maken tot herstel der openbare orde, om de gevolgen te verhinderen, welke uit slecht gegeven bevelen konden ontstaan. Deze wet bevat 11 artikelen.

— Naar men uit Berlijn meldt, zal het groote militaire kamp in het kamp van Augustus, even als te voren, weder bij Tetlow gevestigd worden. Hetzelfde zou, even als in 1832, door de gezamenlijke garden, het 3de armee-corps en eenige andere divisien betrokken worden. Men zegt thans weder, dat geene Russische troepen bij die gelegenheid te wachten waren.

— Uit Wittgestein meldt men van den 8 April:

Het Vorstelijk Huis Sayn-Wittgenstein is heden door het overlijden van den regerenden Vorst *Fredrich Karl*, in de diepste droefheid gedompeld. Des morgens van dien dag ten 3 ure, na een langdurig lijden ten gevolge van waterzucht, stierf hij in den ouderdom van 72 jaren, in het 42ste jaar zijner regering.

— Te Regensburg hebben den 11den dezer onlusten plaats gehad onder de handwerks-gezellen, ter zake van eene op hen gelegde belasting, ten behoeve der armenkas. De militaire bezetting en de burgerwacht zijn in het geweer geweest, en een aantal schuldigen zijn in verzekerde bewaring gebragt. Den 12den was de orde, naar men meldt, hersteld.

GROOT-BRITANNIE.

Londen den 18 April. In het Lagerhuis heeft Sir *Henry Hardinge* eene scherpe redevoering gehouden tegen de handelwijs van het Ministerie in de Spaansche zaken, omdat het veel verder ging, dan het viervoudig tractaat luidde, het leven van Engelsche onderdanen op het spel gezet, en de inwoners der Baskische provincien, een vrijheidlievend volk, op eene schandelijke wijze onderdrukt werden. Hij eindigde zijne rede met voor te stellen, dat Z. M. mogt worden verzocht, dat de scheepsmagt niet dan als zoodanig in den Spaanschen burgerstrijd zou worden gebezigd, en dat de Kabinets-order van 10 Junij 1835, in welke aan de Britsche ingezetenen toegestaan wordt, dienst te nemen bij de Christino's, en welke order met 10 Junij aanstaande ophoudt van kracht te zijn, niet zou worden vernieuwd.

In denzelfden geest heeft zich Sir *Stratford Canning* doen hooren, maar in eenen tegenovergestelden Lord *Leveson* en de heer *O'Connell*, die Don *Carlos* een tiran en barbaar genoemd heeft, en den Koning der Franschen ook met dien naam heeft bestempeld. Andere sprekers hebben ook nog het woord gevoerd. De beraadslagingen zullen morgen worden voortgezet.

— Bij de begrafenis van 's Konings natuurlijke dochter Lady *Sophia de l'Isle* heeft de Koning zijne eigen rijtuigen gezonden.

— In den *Courier* leest men:

Z. M. de Koning der Nederlanden heeft aan den heer *Oliver Lang*, scheepsbouwmeester te Woolwich, eene met diamanten omzette fraaije gouden snuifdoos geschonken, wegens de verbeteringen, welke hij in den bouw van schepen heeft gebragt.

FRANKRIJK.

Parijs den 19 April. In de zitting van de Kamer van Afgevaardigden van den 18den, zijn de Ministers verschenen, en de Voorzitter van dezelven de Graaf *Molé*, heeft aldus, na het woord gevraagd te hebben, gesproken:

„De Koning heeft mij gelast, om aan uwe vergadering eene gebeurtenis aan te kondigen, die even gelukkig voor den Staat, als voor zijn gezin is; eene gebeurtenis, die voor de bevestiging onzer Staatsinstellingen noodzakelijk kan worden genoemd en eene heilrijke toekomst aan ons Vorstelijk stamhuis belooft. Met een gevoel van vaderlandsche vreugde kan ik aan de Kamer en aan Frankrijk verkondigen, dat de Koning de huwelijks-overeenkomst tusschen Z. K. H. den Hertog *van Orleans* en Mevrouw de Hertogin *van Mecklenburg-Schwerin* heeft onderteekend."

De Minister geleidde vervolgens uit in de lof der Prinses; die hij voorstelde, als versierd met alle die deugden en beminnelijke hoedanigheden, welke haar tot het sieraad van elken troon zouden verheffen en aan den Hertog *van Orleans* een gelukkig levenslot voorspelden. Daarna sprak hij van de noodzakelijkheid, om bij deze gelegenheid de inkomsten van den Hertog, (die thans een millioen franken 's jaars uit 's Rijks kas trekt), te vermeerderen. „Maar," voegde hij er bij, „de Koning heeft niet gewild, dat de Kamers te gelijker tijd voor de voorziening in de vestiging van twee zijner zonen te zorgen zouden hebben. De Hertog *van Nemours* heeft zelf zijnen doorluchtigen Vader verzocht, van op dit oogenblik slechts aan den troonsopvolger te denken. Dien ten gevolge heeft de Koning ons gelast, om de wet wegens het apanage des Hertogs *van Nemours* terug te nemen, ons voorbehoudende, om die wet, welke wij overeenkomstig met de wenschen der bevolking en met de beginselen eener ernstige, grondwettige Monarchie achten, later weder te berde te brengen.

De Graaf *Molé* trad nu in bijzonderheden over het gebruik, hetwelk de Koning van de fondsen der civile lijst maakt. Hij zeide, dat de grootmoedige bescherming, welke Zijne Majesteit aan de schoone kunsten verleent en de milde wijze, waarop dezelve aan het tot stand brengen van nuttige openbare werken de hand leent, een voldoend antwoord was, op de beschuldigingen van lusteraars, wier pogingen op den duur even magteloos zouden zijn, als de aanslagen der Koningsmoorders, die door de Voorzienigheid telkens zoo gelukkig waren afgeweerd. Hij eindigde met het indienen eener wet, waarbij enkel bepaald wordt, dat de jaarlijksche begiftiging des Hertogs *van Orleans* verhoogd zal worden, doch waarin de som, op welke die zal worden gebragt, is opengelaten, hebbende de Koning, zoo als de Minister zeide, het vaststellen van het cijfer dier dotatie uitsluitend aan de Kamer willen overlaten.

— Na deze aanspraak zijn de beraadslagingen over de supplementaire credieten begonnen. De Maarschalk *Clausel* heeft eerst het woord gevoerd, en zich sterk tegen het Ministerie uitgelaten, hetwelke den geheelen togt tegen Constantine gedwarsboomd had. Hij heeft daarop zijn gedrag verdedigd, ten aanzien van de expeditie tegen deze stad, en vroegere ondernomene tegen Mascara en Tlemecen; de eerste van welke steden hij in brand had gesteken, en in de tweede eene zware oorlogsbelasting geheven; zijne verdediging berustte geheel op de gronden, door hem in zijn ongeschrift uiteengezet. — Na hem heeft de Afgevaardigde *Jaubert* het woord gevoerd, welke de geheele oorlogs-onderneming in Algiers voor nutteloos hield. Bij het vertrek van den post, was deze spreker nog aan het woord.

— In den namiddag van den 16den, was te Parijs algemeen het gerucht in omloop, dat de openbare regtsoefening in de zaak van den Koningsmoordenaar *Meunier*, die den 21 April voor het Hof der Pairs een aanvang moest nemen, eene geheele maand, en dus tot den 21 Mei was uitgesteld. Als reden van dit uitstel werd opgegeven, dat de regtsmaker *Bertaux*, die als medepligtige van *Meunier* gevangen zit, doch tot nu toe alle deelneming aan zijne misdaad had geloochend, gewigtige bekentenissen had gedaan, die een nieuw regterlijk onderzoek noodzakelijk maakten.

— Men verzekert, dat de Hertog *de Broglie* heeft afgezien van denzelfden en de Pairs *Hébert* tot procureur en in naam van den Hertog *van Orleans* te trouwen. De totaliteit van deze ceremonie, welke bestaat hierin, dat een der partijen voet in het bed van de andere legt, en tusschen beide de strenge denkwijze aan den dag gelegd hebben. Overigens had hij in het eerst niet dan schoorvoetende daarin bewilligd, nadat de heer *de Chateaubriand* zijne om reden van hoogen ouderdom en gebrekkige stelling had gewegerd, aan wien deze soort van verpligting door het tegenwoordige Hof natuurlijkerwijze word opgedragen. Men wil weten, dat het Hof reeds de oogen heeft geslagen op een ander persoonsadje, die minder gebrekkig of met zoo nauwgezet zij, als de beide anderen.

Den 20 April. De *Moniteur* van gisteren bericht, dat de openbare regtsoefening in de zaak van *Meunier*, op Vrijdag den 21sten dezer voor het Hof der Pairs een aanvang nemen zal, zoodat het gerucht, als of men wegens nieuwe bekentenissen van een van *Meuniers* medepligtigen zich tot het uitstellen de behandeling dezer zaak genoopt had gezien, ongegrond is geweest.

— Verschillende gerüchten zijn in den laatsten tijd in omloop geweest, wegens de reis van den aanzienlijken persoon, die de Prinses van Mecklenburg Schwerin nadat haar huwelijk met den Hertog *van Orleans* bij procuratie gesloten zou zijn, van uit Schwerin afhalen en naar Parijs geleiden

zou. Men heeft reeds beweerd, dat de Hertog *de Broglie* voor zulk eene zending, welke de Koning hem wilde opdragen, bedankt had. Thans verzekert het *Journal des Débats* stellig, dat de Prinses, na haar huwelijk, door hare moeder tot aan de Fransche grenzen zal worden geleid, en dat zij daar haren Gemaal, die haar te gemoet zal gaan, vinden zal.

— In de Kamer van Afgevaardigden van den 18den had, zoo als gemeld is, de Minister *Molé*, het huwlijk van den Hertog *van Orleans*, officieel gemeld, in die van den 19den is eene Commissie benoemd, om den Koning de gelukwenschingen der Kamer over te brengen, wegens die gesloten huwlijks-overeenkomst.

Gisteren zijn daarop de beraadslagingen over de provisionele credieten voortgezet, en heeft de heer *de Rancé*, die eergisteren eene redevoering begonnen, doch weldra afgebroken had, omdat het tijd was tot sluiting der Kamer, eene lange redevoering gehouden, om den Maarschalk *Clausel* te verdedigen. Van de brandschatting van Tlemecen sprekende, beroogde de heer *de Rancé* wijders, dat het eene gewoonte der Oostelingen was, armoede voor te wenden om de betaling van belastingen te ontwijken; de Maarschalk wist daarentegen van zijnen kant, dat er onder de Kuluglis zeer rijken waren, en mogt dus van hen teregt nog meer dan 150,000 fr. eischen. Niettemin was de Maarschalk steeds afkeerig geweest van de middelen van geweld, welke men in dat land, tot inning der belastingen, bezigde, en liever dan tot dezelve zijne toevlugt te nemen, stelde hij zich te vreden met de verminderde som van 94,000 frs.

Na hem heeft de heer *Baude* het spreekgestoelte beklommen, die nog aan de beurt was, toen de post vertrok.

— Uit Straatsburg meldt men van den 16den April:

Dat de zich onlangs aangegeven hebbende officieren, die in de zaak van *Lodewyk Napoleon* betrokken waren, den 19 Mei voor het Hof van Assises zouden komen, en de geheele zaak binnen twee dagen zou afloopen. Deze zaak trekt thans weinig de aandacht.

— De zitting van de Kamer van Afgevaardigden van heden werd geopend door eene verdedigingsrede van den Maarschalk *Clausel*. Hij ijverde zich vooral tegen den vorigen spreker *Baude*, die den Generaal *Bugeaud* zeer verheven had. In de rede zelve kwamen de volgende woorden voor:

Heb ik, toen ik voor de eerste maal naar Afrika ging, aan het Gouvernement des Konings ontvouwd hoe ik over de zaak dacht? Heb ik toen niet gezegd, dat wij veroordeeld waren om op den grond van Afrika met het zwaard en de ploeg voort te schrijden, dat onze politiek en de mijne strijden en landbouwen was? En waarlijk zoo men in Afrika alleen de muren van Algiers en Bone wilde verdedigen, behoefde men niet mij, maar eenvoudig eenen burgerlijken Gouverneur derwaarts te zenden.

Na hem nam de Minister *Molé* het woord, welke verklaarde, dat zoo de Maarschalk *Clausel* middelen gevischt hadde, te boven gaande hetgeen het Kabinet voor supplementaire credieten voorstellen was te vragen, het Ministerie zijne inwilliging niet gegeven zou hebben tot den togt naar Constantine, dien het noch als noodwendig noch als onvermijdelijk beschouwde. De Regering had dan ook den Maarschalk zes duizend man aangeboden met aanzegging dat, zoo eene grootere krachtsontwikkeling noodig was, de expeditie tot de maand Mei behoorde te worden uitgesteld. De Maarschalk had daarop volmondig verklaard, dat de ter zijner beschikking gestelde middelen toereikende waren. Hij achtte zich volkomen veilig, zoo wat het getal der troepen, als wat de middelen van vervoer en het vergevorderde jaargetijde betrof, zoo zelfs dat hij die laten bewegen aan het Kabinet voorstel deed om hem den Kroonprins of den Hertog *van Nemours* over te zenden. Wanneer derhalve eene Regering tot beschikking van een legerbeeld al de door dezen gevraagde middelen stelt, dan moet ook alle verantwoordelijkheid wegens den uitslag op hem vallen. Overigens zeide de Raadspresident, dat de Maarschalk zich ten onregte er over beklaagde, dat hij teruggeroepen werd, na ongelukkig geweest te zijn. Niet daarom was hij teruggeroepen, maar alleen omdat hij geheel afkerig was van het stelsel, hetwelk het nieuwe Kabinet in Afrika wilde volgen, en welk stelsel thans besloot de Minister zijne redevoering, „voor de Kamer bloot gelegd zal worden, bij gelegenheid eener nieuwe aanvrage, welke wij te spoedig te doen gehad hebben."

Verscheiden sprekers wilden daarop nog het woord voeren, doch er was te veel gedruisch om gehoord te worden. De zitting duurde bij het vertrekken van den post nog voort.

— *Den 21 April.* In de zitting van de Kamer der Afgevaardigden van gisteren zijn de algemeene beraadslagingen over de wet voor de buitengewone credieten gesloten, nadat nog de Voorzitter van den Raad der Ministers, *Molé*, het woord gevoerd had. Thans zullen de bijzondere beraadslagingen over elk artikel beginnen. Vóór dat dezelve echter aanvangen, moet het rapport der Commissie gehoord worden, over de meerdere toe te leggen inkomst aan Z. K. H. den Hertog *van Orleans*, te beginnen met zijn huwelijk. Bij deze Commissie is ook de Voorzitter der Tweede Kamer benoemd, de heer *Dupin*; men meent, dat de Commissie voor zal stellen, die inkomst met 1,000,000 fr. te verhoogen. Buitendien zou aan de aanstaande Hertogin *Van Orleans* 1,000,000 fr. voor zijdegeld *(toilette)* worden uitbetaald.

— De Commissien van de beide Kamers hebben gisteren den Koning en den Hertog *van Orleans* hare gelukwenschingen toegebragt, welke met hartelijkheid van den kant van Z. M. en Z. K. H. beantwoord zijn.

— Van Bone in Afrika schrijft men van 2 April, dat sedert den 17 en 18 Maart een hevige storm gewoed had, waardoor vele schepen op de kust vergaan of zware averij geleden hadden.

— Van Spanje worden geen verdere berigten medegedeeld.

MENGELINGEN.

De ORANG-OUTANG van SUMATRA.

Doctor *Clarke-Abel* heeft aan de Aziatische Societeit van Bengalen een verslag, betreffende dit merkwaardig dier ingeleverd. De schrijver verhaalt niet vele bijzonderheden de gevangenneming van het dier, en geeft vervolgens de schets der eigenaardigheden van het gezamte en het wel, de eenige leden, welke men had kunnen behouden.

De heeren *Crawfurd* en *Finch*, officieren der brik *Mary-Ann*, bevonden zich te Rambonm, op de Westkust van het eiland Sumatra, toen men kwam zeggen, dat een aap van eene bijzondere grootte op eenen boom niet ver van daar was gezeten. Het voornemen om hem te vangen werd alras opgevat, de vereenigde jagers gingen op weg, zonder een oogenblik te verliezen. Het duurde niet lang of zij ontdekten het doel hunner onderneming; hij was met meer op den boom, waarop hij zich eerst bevond, maar in de nabijheid. Zoodra hij de jagers bespeurde, zette hij het op een loopen en dat wel regt over eindo aande, zich somtijds met de handen en soms ook met eenen boomtak helpende; zijn loop scheen waggelende te zijn, maar nochtwelijks had hij eenen boom bereikt, waarvan de hoogte en de dikte zulken hem eene veilige schuilplaats schenen aan te bieden, of men merkte zijne vaardigheid in het klimmen. In weerwil van zijne grootte en zijne zwaarte, jaste hij kleine zetjes en bediende er zich van even als de kleine zapjes doen. De bewoners des eilands verzekeren, dat in de bosschen, alwaar de boomen digter bij elkander zijn, deze dieren van den eenen op den anderen springen met eene snelheid gelijk aan het loopen van een paard. Het vervolgde dier bevond zich in een vrij klein boschje, maar zijne bewegingen waren zoo vlug, dat men niet op hem kon aanleggen, en er me moest besluiten verscheidene boomen te vellen, ten einde hem den doortogt af te snijden. Men raakte hem eindelijk, eene menigte kogels maakten hem verschrikkelijke wonden; het bloed vloog hem bij stroomen uit den mond. De jagers hadden hun kruid verschoten, er bleef hun niets anders over, wilden zij hunne prooi afmaken, dan den boom te vellen, waarop het gewonde dier zich vastgeklemd hield. Maar nauwelijks raakte deze boom den grond, of het dier klom weder op eenen anderen, en zulks met zoo veel snelheid als of hij niets van zijne krachten verloren had. Men moest de bijl weder opvatten en bijna alle de overige boomen omkappen, en eindelijk eene hagelbui van steenen en andere projectilen tegen den vijand werpen. Toen hij eindelijk genoodzaakt was zich op den grond te verdedigen, verliet hem zijn moed niet. Voor de overmagt moetende bukken, met lans-steken doorboord, zag men hem, zeggen de getuigen van dit gevecht, *een dezer wapens grijpen en hetzelve als ware het eenen wortel door midden breken.*

Zijne onmeedoogende moordenaren konden niet nalaten iets van den mensch te erkennen in zijne gebaarden, de uitdrukking zijner oogen, zijne klagten, en in het beleid, waarmede hij zijn leven tot op het uiterste verdedigde. Eindelijk blies hij den laatsten ademtogt uit. Toen was men meer verwonderd dan te voren, over de grootte en de proportien van den eigenlijken held van dit gevecht.

Volgens de getuigenis der jagers had deze Orang-Outang 7 Engelsche voeten ($2\frac{132}{1000}$ Nederlandsche el) hoogte. Zijn ligchaam was zeer wel gemaakt, de borst breed, de rug smal, het hoofd in eene goede proportie. De oogen waren groot, de neus spits, de mond grooter dan die van den mensch; zijne armen waren ook van eene buitengewone grootte. Een korte en gekrulde baard strekte zich van de kin tot aan de beide ooren uit. Bruine, zachte en glanzrijke haren bedekten geheel zijn ligchaam. De beschouwing der tanden en de weinige ontwikkeling der teeldeelen, deden denken dat dit dier zeer jong was en nog de volle grootte en kracht van zijn geslacht niet had bereikt. Bewonderenswaardig was de levenskracht waarvan dit dier voorzien was. Zijn lijk aan boord van het schip gebragt zijnde en gedeeltelijk ontleed wordende, om het beter te kunnen bewaren, gaf nog teekenen van prikkelbaarheid in de spieren.

Het schijnt dat dit dier door een of ander toeval van de plaats zijner geboorte was verwijderd geworden. Het was tot aan de knieën met modder bedekt, hetgeen niet overeenkomt met de gewoonten van zijn geslacht. Men denkt dat de Maleyers eenige dagen te voren eene groote jagt hadden gemaakt, en dat wel in de digte bosschen alwaar deze dieren zich ophouden, en dat alzoo de ongelukkige vlugteling, een gevaar willende vermijden, een ander had ontmoet, dat denzelven zoo ellendig deed omkomen.

JAGT van ANTELOPE in PERZIE.

Een Engelsch reiziger, die bij een dezer jagten tegenwoordig was, geeft er de volgende beschrijving van:

De jagers verzamelen zich in eene groote vlakte, of liever eene woestijn nabij de zee. Zij zijn te paard gezeten, eenen valk op de vuist, en hazewindhonden aan den koppelriem hebbende. Wanneer zij eene antelope ontdekten, naderen zij dezelve zoo digt mogelijk; maar het wantrouwende dier vlugt zoodra het zijne vijanden ontwaart; deszelfs eerste loop is pijlsnel. De jager laat zijne honden los, en spoort deszelfs paard aan. Zoo het dier alleen is, vervolgt de valk het en valt daarlijk aan: maar zoo het deel uitmaakt van eene troupe, wacht de jager dat de honden er één van afgejaagd hebben, waarvan zij zich bepaaldelijk houden, dan eerst laat hij den vogel los. Deze werpt zich op het hoofd der antelope en slaat hetzelve zoo hard, dat het dier dikwijls bewusteloos ter aarde valt, zoodat de honden het dan kunnen bereiken. In allen gevalle verdubbelt de onmeedoogende valk zijne slagen, en verlangt den loop van het vlugtende dier, dat eindelijk, omringt door honden, paarden, valken en jagers, bezwijkt. Deze woelige groep bleut den Europeanen een sooneel aan, waarvan de jagten van hun land geen denkbeeld kunnen geven; niets verwonderlijkers dan de vereenigde aanvallen der onedelen valken; ervaren krijgsheden zouden hier beter doen. Er zijn, zegt men, eene lange opvoeding en natuurlijke kunde nodig, om deze dieren eene zoo groote bekwaamheid te doen verkrijgen.

De snelheid van de Antelope is verbazend. Dit dier kan door geen ander viervoetig dier worden ingehaald voor dat het vermoeid is, maar deszelfs krachten zijn spoedig uitgeput. Een togt van vier Engelsche mijlen, en soms van twee, is voldoende om het dier in staat te stellen de vervolging zijner vijanden te ontkomen. De jonge reeën zijn weldra gevangen; het wijfje moet vrij lang gejaagd worden, en zelden wordt een mannetje gevangen. De valken werpen zich met zoo veel vuur op het hoofd dier dieren, dat zij somtijds door de puntige hoorns worden doorboord, die de onschuldige antilope voor de aanvallen van roofzuchtiger dieren zouden schijnen te moeten beschermen. De valk valt niet regt op zijne prooi aan, maar in eene schuinsche rigting, dan van achteren, dan van voren, ten einde de punten der hoorns te vermijden, welke hij vreest.

De valken, welke voor deze jagt afgerigt zijn, zijn van eene soort, welke men elders niet vindt. Dezelve is klein, met fraaije regelmatig gekleurde vederen.

HARVEY-EILANDEN in OCEANIE.

De Harvey-eilanden in de stille Zuid-zee zijn de Gezelschaps-eilanden, zijn nog zeer weinig bekend, en wij haasten ons de volgende bijzonderheden mede te deelen, welke genomen zijn uit het dagboek van eenige Zendelingen.

Deze eilanden zijn zes in getal; die van Aitutaki, Mitiaro en Atui hebben zeer weinig bewoners en bieden niets merkwaardigs aan; de vierde, Manuï genaamd, is door blinde koraal-klippen geheel omgeven, welke zich tot bijna twee Engelsche mijlen in het binnenste van het land uitstrekken, en de schepen beletten de kust te naderen. Om er te komen moet men het lage getij afwachten, om, van boord op de klippen te springen, en, bijna kruipende, langs dezen glibberigen weg, waarop men vele afgronden ontmoet, het eiland te bereiken. Lord *Byron* bezocht dit eiland in 1825, en vond de beschaving onder de bevolking van omstreeks twee honderd zielen vrij ver gevorderd.

De twee laatste, Rarotonga en Manaia, verkeerdelijk door *Cook* Mangia genaamd, zijn de voornaamste. Men telt op het eerste zeven duizend inwoners; het Christendom heeft er, sedert eenige jaren, groote vorderingen gemaakt, waartoe de bekeering van het opperhoofd *Makia*, de aanleidende oorzaak was. Niettemin is een gedeelte der inboorlingen nog de afgodendienst toegedaan, en vereert de vier godheden: *Laaraa*, *Butia*, *Toahitti* en *Motoro*. De veelwijverij is er verboden; de diefstal wordt streng gestraft. De bevolking geeft zich bijna uitsluitend aan den landbouw over; maanen, vrouwen, kinderen, alle worden tot het planten van kokosboomen, pijnboomen enz. gebezigd.

Het eiland Manala telt vijftien honderd inwoners. De taal van dit volk heeft veel meer overeenkomst met die van Nieuw-Zeeland, dan met de Tahitische. Men vindt er de N en K herhaaldelijk weder, terwijl de H en F ongelukkige schijnen te blijven. De inboorlingen erkennen vijf godheden: *Ovo*, aan wien zij menschelijke offers toebrengen; *Tané*, *Tiahio*, *Toahitti* en *Motoro*. Zij hebben eene vrij geklaarde wijze van hunne dooden te begraven; van alle gedeelten van het eiland vervoert men dezelve op den hoogen berg en werpt ze, zonder onderscheid van rang, in een zeer diep gat, dat sedert eeuwen tot dat gebruik is bestemd. De lucht, welke daaruit opstijgt, is verpestend.

ZEE-TIJDING.

Te Tessel binnengekomen F. H. Trip, J. G. Adriaan en J. Flemming, van Batavia; F. S. Oldendorp, van Bahia, H. Fokke, van Newport, G. G. Boon, van Genua, J. L. Lavanja, van Port a Port, W. Barfield, J. Grey en S. H. Finch, van Londen.

Te Tersch. binnengekomen P. Visser, van Hull, R. R. Tunteler, van Libau, A. Jacobs, van Emden, H. Bleckwold Kols, van Heiligehaven.

Het schip *Fortuna*, Kapt. W. O. Weltets, van Otterndorff naar Amsterdam, is, volgens een brief van Ameland van den 16 April, den 13 dito bij het binnenzeilen aldaar lek geworden en onder het gestadig pompen aan de binnenzijde van dat eiland op het strand gezet, alwaar de lading dadelijk in twee andere vaartuigen gelost en het beschadigde gedeelte aan den wal in een pakhuis opgeslagen is; het lek zoude ten spoedigsten gezocht en gerepareerd worden om daarna de lading wederom in te nemen en de reis voort te zetten.

Kapt. D. H. Kramer, van Triest, te Helvoet binnen, heeft den 8 April op de hoogte van de Jorlings in goeden staat zeilende gepraaid de schooner kof *de Amstel*, Kapt. V. H. Kramer, van Amsterdam naar Boston, en den 13 dito op de hoogte van Portland het schip *Bato*, Kapt. J. Keyser, van Dordrecht naar Batavia.

Het schip *Hendrika Elizabeth*, Kapt. A. Riedyk, van Smyrna naar Rotterdam, is, volgens partikulier berigt den 20 April te Helvoet binnengekomen.

Het schip *Sophia Wilhelmina*, Kapt. B. Hohorst, met hout en lijnzaad, van Memel naar Amsterdam, is, volgens een brief van Elzeneur van den 15 April, na bij Falsterboe aan den grond gezeten te hebben, den vorigen dag te Elzeneur lek binnengeloopen; moet lossen.

De te Pekel A t'huis behoorende kof *de 2 Gebroeders*, gevoerd geweest door Kapt. H. J. Zeven, van Oudsoen naar Harlingen (bevoren gemeld), is, volgens een brief van Yarmouth van den 17 April door een Engelschen visscher vol water en op de lading drijvende aldaar binnengesleept.

De schepen *de Jonge Lodewyk Antonie*, Kapt. R. Tjebbes, van Amsterdam naar Suriname, en de resolutie, Kapt. J. N. Snyders, van Amsterdam naar New-York, waren den 15 April op de hoogte van Goudstaart.

Arrivementen: Te Canton Kapt. B. Draijer, van Batavia, dezelve waren den 31 Dec. nog aldaar liggende; te Rio de Janeiro Kapt. A. de Monchij, *de Zaan*, Zr. Ms. Oorlogs Fregat, van Tessel in 38 dagen; te Fernambuck F. G. Mellema, van Amsterdam in 31 dagen; te Havana J. Visser en J. B. Hoffding, van Amsterdam, J. Lans, van Rotterdam; te New-York J. G. Hultman, van Amsterdam, W. Bartlett, van Rotterdam.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 22. April 1837.

				Gebl.
NEDERLANDEN.				
Werkel. Schuld	2½ pCt.	52 13/16	52 15/16	52 7/8
Dito	5 —	99 15/16	—	—
Uitg.	—	—	2 —	—
Kans-Biljetten		21 15/16	2 —	—
Amort. Syndic.	4½ —	92 15/16	92 15/16	—
—	3½ —	67	2 —	—
Hand.-Maats.	4½ —	180 5/8	181	180 1/2
Nieuwe dito	4½ —	—	2 —	—
FRANKRIJK.				
Inschr. Grb.	3 pCt.	—	2 —	—
—	5 —	—	2 —	—
RUSLAND.				
Gb. *H. & C°.* 1798	5 pCt.	103	103 1/2	—
— 18 15/16	5 —	103 1/2	103 1/2	—
Ins. en Certif.	6 —	—	2 —	—
— 18 31/32	5 —	95	2 —	—
PRUISSEN.				
Geldl. te *Lond.*	4 pCt.	—	2 —	—
Aandeelen van dito	—	—	2 —	—

				Gebl.
SPANJE.				
Nieuwe 1835 & 1855	pCt.	21 1/2	21 7/16	21 5/16
Dito onbep. st.	— —	—	2 —	—
Dito passive	— —	—	2 —	—
Dito uitgest.	— —	8	2 —	—
Coupons	1 *Nov.*	—	2 —	—
OOSTENRIJK.				
Obl. *Goll & C°.*	5 pCt.	—	2 —	—
Certificaten	2½ —	—	2 —	—
Neg. Metaliek	2½ —	—	2 —	—
Idem	5 —	—	2 —	—
Dito in *Lond.*	5 —	—	2 —	—
Bank-Aktien	3 —	—	2 —	—
NAPELS.				
Certificaten	5 pCt.	—	2 —	—
Dito in *Napels*	5 —	—	2 —	—
GRIEKENLAND.				
Obl. 1 l. gr. l. st.	5 pCt.	—	2 —	—

DE PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG BINNEN LEYDEN.
Zaterdag den 22. April 1837.
Van 26 tot 32 gulden.

GORINCHEM den 19 April. Heden heeft de Kerkeraad der Hervormde Gemeente alhier ter vervulling der bestaande Vacature door het overlijden van den Wel-Eerw. Heer *C. H. Ernst*, het navolgende *tweetal* van Predikanten gemaakt, alphabetisch gesteld: DD. *Bosman*, te Zaamslag; *Hooijer*, te Breda; en *Uitenbogaard*, te Assen; Jac. Theol. Doct. te Arkel; *Kuijper*, te Leiden; *Luyken*, van de Hervormde Gemeente, te Purmerend; *Molenaar*, te Rotterdam; *Penhouwer*, te Dordrecht; *Peters*, Theol. Doct., te Doorn; *Stuijvenberg*, te Maassluis; en *Verstraeten*, Theol. Doct., te Katwijk aan den Rijn en het Zand.

*** *Met permissie van de Edele Achtbare Heeren Burgemeesters*
en Wethouders der Stad Leyden.

GROOT NEDERLANDSCH CIRQUE OLYMPIQUE,

onder directie van den Heer J. FOURAUX,

in de fraaije, wel ingerigte, nieuwe Tent, geplaatst op de Ruine.

Bovengemelde *Directeur* heeft de eer, het geëerde Publiek dezer Stad bekend te maken, dat zijn groot nieuw Gezelschap KUNSTRIJDERS en RIJDERESSEN en PANTOMIMISTEN, komende uit *Frankrijk*, heden alhier zijn aangekomen, uitmakende de beroemde Familie LEJARS, welke gedurende 3 jaren het sieraad uitmaakte van het *Koninglijke Cirque Olympique* van *Parijs*, alwaar dezelve bij elke Voorstelling met onbeschrijfelijke toejuiching, door hunne bijzondere Talenten, zijn vereerd geworden, waarvan de Fransche dagbladen zoo dikwerf melding hebben gemaakt.

In het bijzonder munten in dit Gezelschap uit de Heeren J. LEJARS en PAUL CUZENT, Madame ANTOINETTE LEJARS, Mej. ARMENTINE CUZENT en Mej. PAULINE CUZENT, van welke de *Directeur* met het volle vertrouwen durft hopen, dat dezelve de algemeene bijval van het kunstminnend Publiek zullen wegdragen.

De overige Kunstrijders van dit Gezelschap zijn de Heeren ALEXANDERS, AUGUST, MARQUETIE, CREONT, enz. enz.

Daar de Ondergeteekende niets onbeproefd heeft gelaten, bij zijne optreding als *Directeur*, om van dit jaar een Gezelschap bij een te brengen, dat een der beste van Europa kan genoemd worden, zoo rekent hij het zich een eer, zijne Voorstellingen met een talrijk bezoek vereerd te zien.

J. FOURAUX, *Directeur*.

Verwacht op *Dingsdag* den 25 April: GROOTE REPRESENTATIEN.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, bij het treffend verlies van mijnen geliefden Echtgenoot ondervonden, betuig ik (mede dit naam mijner Familie) den oprechtsten dank.

LEYDEN, den 24 April 1837. J. M. SCHAASBERG, laatst Wed. H. J. VAN AMERONGEN.

*** BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, zijn voornemens, met bewilliging van den Ed. Achtb. Raad, in het openbaar AAN TE BESTEDEN:

1°. De Herstelling van eenige defecten aan onderscheiden Lokalen in het *Elisabeth Gasthuis*.
2°. Eenige Voorzieningen aan het Dak en de Schoorsteen van de Marepoort.
3°. Het stellen van een Kop of Peer op de Poten van de voormalige Sathal aan de Ruine.
4°. De Vernieuwing van de Houtenbeschoeijing langs de aanlegplaats van het Hagesche en Delftsche Veer, buiten de Witteporte.
5°. De Ontruiming van twee steenen Bruggenhoofden in de Kortelangegracht.
6°. Het Amoveren van de Boog van de Brug onder de Veste van het einde der Cellebroersgracht.
7°. Eenige Voorzieningen aan sommige gemetselde Bruggen binnen deze Stad. *In hver Persoon.*
8°. Het Opverwen van eenige Bruggen en Brugleuningen.
9°. Het Opverwen van eenige Cazerne-Gebouwen aan den Doelen.
Alles in afzonderlijke Percelen.

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Stad, op Dingsdag den 2 Mei 1837, des voormiddags ten 11 ure.

Zullende de Bestekken van heden af, van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure, (uitgezonderd de Zondagen,) ter lezing liggen bij den *Stads-Architect*, door wien ook de noodige opheldering en aanwijzingen zullen worden gegeven.

ZEGT HET VOORT.

*** Alle degenen, die iets te vorderen hebben van den Boedel van Wijlen den Wel-Eerwaarden Heer PIETER LIETAERT, in leven *Emeritus Predikant bij de Hervormde Gemeente*, gewoond hebbende te Leyden en aldaar op den 10 October 1836 overleden, gelieven daarvan opgave te doen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te Leyden, vóór of op den 1sten Junij 1837.

*** De Ondergeteekende, met zijne CHOCOLADE FABRIEK van de Nieuwstraat verhuist zijnde naar de Papegracht, tusschen de Breedestraat en Langebrug, Wijk 4 N°. 368, beveelt zich bij voortduring aan zijne geëerde Begunstigers, HE. van de gewone prompte bediening verzekerende.

Leyden, 23 April 1837. L. BRANDLIGT.

*** Ten Kantore van N. NATHANS, te Leyden, zijn nog te bekomen: HEELE en GEDEELTEN van KOOP-LOTEN, voor de 171*ste Kon. Ned. Loterij*, waarvan de *Eerste Klasse* een aanvang neemt, op Heden over acht dagen.

*** D. J. LE NOBEL, op de Haarlemstraat te Leyden, maakt zijnen geëerden Begunstigers bekend, dat de Trekking der *Eerste Klasse* van de 171*ste Kon. Ned. Loterij*, een aanvang neemt op aanstaanden Maandag den 1sten Mei 1837, en aan zijn Kantoor nog te bekomen zijn: HEELE, HALVE en GEDEELTEN van LOTEN.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Eene welbeplante en vruchtgevende TUIN, met goede HUIZINGEN, geschikt voor een klein Huisgezin tot Zomer- en Winter-Verblijf, gelegen even buiten de Marepoort der Stad Leyden, of wel zoude op dezelve als KUSTING verlangd worden 3 à 400 Guldens, tegen behoorlijke Interest, en alsdan de tegenwoordige Eigenaar het blijven bewoonen. — Adres met Brieven, onder letter W., bij den Boekverkooper A. VAN BENTEN, te Leyden.

*** Op Morgen Dingsdag den 25 April zullen de Boekhandelaars J. J. THIJSSENS en ZOON te Leyden, ten hunnen huizen Verkoopen: Eene fraaije VERZAMELING BOEKEN, in verschillende Wetenschappen en Talen, waarbij eenige Busten, Plaren, Kaarten, Boekenkasten en Boekbinders-Gereedschappen. — Heden Maandag zal alles te zien zijn. De Catalogus is bij genoemde verkrijgbaar.

*** Op Vrijdag den 28 April 1837, des voormiddags ten 10 ure, OPENBARE VERKOOPING, krachtens *RECHTERLIJKE AUTORISATIE*, ten Sterhuize van den Heer HENDRIK VAN EEDEN, te Lisse, van: Onderscheidene nette en wel geconserveerde MAHONIJHOUTEN en andere MEUBELEN, Spiegels, Vloerkleeden, Karpetten, Haarden, een IJzeren Geldkist, Bedden met derzelver Toebehooren, Tafel- en Bedlinnen, Porselein-, Kristal-, Glas-, Verlakt-, Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk, enz. Voorts eene Partij gemaakt GOUD- en ZILVERWERK, voornamelijk bestaande in Gouden Zak-Horologiën, dito Snuisdoos, Horologie-Ketting en Cachet; Zilveren Kandelaars, dito Snuiterbakken, Tafel-Schel, Tafel-Tabaksdoos, 2 Tabakskomforen, Zak-Tabaksdoos, Soep-, Room-, Visch-, Punch- en Theelepels, gewone Lepels en Vorken, en onderscheidene andere stukken klein ZILVERWERK.

Alles Heden Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 24, 25 en 26 April, van voormiddags 10 tot namiddags 2 ure te zien.

*** INGEVOLGE *RECHTERLIJKE AUTHORISATIE*.

Op Maandag den 1sten Mei 1837 en volgende dagen, des voormiddags ten 10 ure, zal men binnen de stad Leyden, op de Breedestraat, Wijk 4, N°. 396, om *Contant Geld*, publiek Veilen en Verkoopen:

De vroeger reeds aangekondigde zeer nette en goed geconserveerde INBOEDEL, bestaande in Moderne en Antique, Mahonij- en Eikenhoute, Chineesche en Japansche Verlakte MEUBELEN en HUISSIERADEN, als: Kabinetten, Secretaires, Commode, Buffet en Penant-Kastjes; staande en spelende Klok, Kanapé, Stoelen, Tafels, Spiegels, Platen, Ledikanten met Behangsels, Smirnasche, Doorniksche en andere zeer goede Tapijten, Karpetten, Gang- en Traploopers, Meubel-Gordijnen, Pendules, exquis Japansch, Oost-Indisch en ander Porcelein, waaronder Tafel- en Thee-Servezen, keurig bewerkte Chineesche Beelden en vele kostbare en zeer kunstige Zeldzaamheden; Compotten, Karaffen en verder Glaswerk, Haarden en Kagchels met Toebehooren; Koper-, Tin-, Blik-, Verlakt- en IJzerwerk; welgevulde en zindelijke Bedden, met derzelver Toebehooren; Chitse Spreijen; zeer fijn Tafel- en Bedlinnen, en hetgeen verder tot eenen deftigen en zindelijken Inboedel is behoorende.

Voorts fraai gezette JUWEELEN, BIJOUTERIEN, GOUD- en ZILVERWERK, Gouden Horologien, waaronder een Repetitie, Zilver Thee-Servies, Lepels, Vorken en Messen, Confoorden, Tabaks-Vaas en Werken van Kunst.

Wijders kostbare SCHILDERIJEN, waaronder van voorname Hollandsche Meesters, als:

Een zeldzaam voorkomend en zeer goed geconserveerd STUK, zijnde een WINTERGEZIGT van ISAAK VAN OSTADE, met vele Figuren en Paarden rijk gestoffeerd, fraai van ordonnantie, en uitwerking; een van de beste Stukken van dien Meester.

Een BINNENHUIS door VAN OSTADE, uitmuntend geschilderd en natuurlijk voorgesteld.

Een MANS- en VROUWEBEELDJE van den Ridder VAN DER WERFF en meer andere Stukken van waarde.

Alles behoorende tot de nalatenschap van Wijlen den Wel-Ed. Geboren Heer Mr. A. VAN GERWEN.

Het ongemunt Goud en Zilver en de Juweelen, benevens de Schilderijen en Zeldzaamheden, zullen verkocht worden op Dingsdag den 2 Mei.

De Meubilaire Goederen en Schilderijen, zijn op Heden Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 24, 25 en 26 April, van des voormiddags ten 9 tot 12 ure en des namiddags van 2 tot 5 ure, en de Juweelen, benevens het ongemunt Goud en Zilver, op Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, den 27, 28 en 29sten dier maand, van des voormiddags 10 tot 1 ure, te zien.

*** VERKOOPING *in de Stads Burse van Leyden* te Leyden, op Dingsdag den 9den Mei 1837, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANDEN PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologien, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand January 1836.

Zijnde dags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

*** In de maand Junij 1837, den dag nader te bepalen, zullen binnen Leyden, publiek worden geveild en Verkocht: VIER PARTIJEN BLOKKEN TIENDEN, gelegen zoo in de polder Nunnansdorp, onder Nunnansdorp, als de geheele polder Klein-Cromstreijen, onder Klaaswaal, behorende tot de nog onverdeelde Bezittingen van Wijle Vrouwe IDA AGATHA DEUTZ, in leven Weduwe van den Wel-Edel Geboren Heer Mr. PIETER JAN MARCUS, te Leyden.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden.